

Edmund Joensen, lagtings- og folketingsmedlem, Dimmalætting, 7. maj 2010

MIN MENING

Hoydal i DK-presse: Først ny grundlov og derefter forhandling om løsrivelse

Ingen kan længere være i tvivl om, at forslaget til forfatningslov er tiltænkt af løsrive Færøerne fra Rigsfællesskabet.

Det, som selvstændighedslandsstyret ikke fik gennemført ved forhandling med den danske regering i år 2000, skal nu opnås ved forslaget til ny forfatning.

Lovforslaget er en selvstændighedsgrundlov, og formålet med den er at løsrive Færøerne fra Rigsfællesskabet og oprette et selvstændighedsrige.

Lovforslaget ligger i øjeblikket i lagtingets retsudvalg.

Færøsk presse gør næsten intet ved sagen, selvom det får konsekvenser for alle på Færøerne, hvis det bliver vedtaget. Det har selvstændighedskræfterne fordel af, fordi de kan liste forslaget ind gennem bagdøren.

I dansk presse får man dog ikke så lidt at vide.

Lægger op til forhandling og løsrivelse

Onsdag bragte avisen Berlingske Tidende nyheden om løsrivelsesgrundloven på forsiden. Inde i bladet bliver der redegjort nærmere for sagen, og her er ligeledes et meget interessant citat fra Høgni Hoydal, formand for Republikanerne.

Hoydal siger således til bladet: ”Vi laver vores egen grundlov, og det bliver så vores grundlag for, hvordan vi forhandler videre med Danmark om de statsretlige rammer”.

Dette er meget interessant, for i denne sætning afslører Høgni Hoydal, hvilke planer han i virkeligheden har med forfatningsloven.

Republikanerne vil, med andre ord, at forfatningen skal opfattes som en ny færøsk selvstændighedsgrundlov, der skal afløse eksisterende grundlov og hjemmestyreløven. Når Færøerne således er løsrevet fra den eksisterende forfatningsmæssige ramme, som vi normalt kalder Rigsfællesskabet, har Høgni Hoydal planer om, at forhandling skal være med Danmark om ”de statsretlige rammer”. Det betyder, at der skal forhandles om løsrivelse.

Dette seneste – at forhandle om løsrivelse – er det særligt interessante. Dette er det, som Republikanerne og andre selvstændighedskræfter i Lagtinget og det politiske miljø, ikke vil tale højt om på Færøerne.

Dette er forhandlingerne, som under Selvstændighedslandsstyret i år 2000 blev fastlåst og brød sammen.

Taler med flere tunger

Dette, at Færøerne ved den ny forfatning skal løsrives fra Rigsfællesskabet og forhandle om ”rammerne”, er som nævnt ikke noget, som Republikanerne taler højt om på Færøerne.

Nej, her i landet bliver en anden udgave af sandheden anvendt.

Således har lagtingsmedlem Sjúður Skaale forsøgt at tale om, at alt vil finde sig tilrette efter, at loven er vedtaget. Da vil alle blive ”vindere”, lader han til at mene. I en artikel for nylig skriver Sjúður bl.a., at ”alle de juridiske spørgsmål nok skal falde på plads bagefter”.

Dette er selvfølgelig politisk vrøvl, og dem, der læser citatet fra Høgni Hoydal ovenfor, kan se, at efterfølgende er det planen, at noget helt andet skal foregå.

Poul Michelsen, som var formand i Grundlovsudvalget, har udtalt til færøsk radio, at forfatningen ”intet har med den danske grundlov at gøre”.

Dette er kun korrekt i den forstand, at forfatningen er direkte i strid med gældende grundlov og hjemmestyreordningen.

Det klareste tegn på, hvad meningen med lovforslaget er, kom fra lagtingsmedlem Kári á Rógvi, der er en af hovedarkitekterne bag forfatningsloven.

Han sagde forleden i radioprogrammet Eygsjón, at planen med loven er at ”sprænge rammerne”. Alle ved hvad det betyder.

Hvad har lagmanden tænkt sig?

Nu er tiden kommet til, at færingers må have at vide, akkurat hvilken stilling lagmanden har, og hvad han har tænkt sig at gøre.

Forleden kom han med en pressemeddelelse, hvori der bl.a. står, at ”en kommende færøsk forfatning må respektere den stilling, som Færøerne har i rigsfællesskabet”.

Lagmanden skriver ligeledes, at han vil ”tage forbindelse til den danske statsminister og behandle spørgsmålet, hvorvidt forslaget kan forenes med hjemmestyreloven og overtagelsesloven”.

Al sund fornuft – og en række af jurister – siger, at forslaget til forfatning ikke er foreneligt med Færøernes stilling i Rigsfællesskabet.

Hvad har lagmanden tænkt sig at gøre ved det?

Dette skylder han at forklare færingerne.